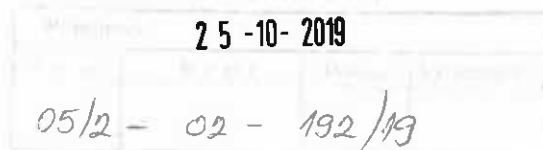

Broj: 01,02-02-1015-4/19
Sarajevo, 25.10.2019. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE
I HERCEGOVINE
DOM NARODA
S a r a j e v o
Hamdije Kreševljakovića 3**

n/r sekretara Doma naroda

PREDMET: Odgovor na delegatsko pitanje, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 05/2-02-192/19 od 09.10.2019. godine

Poštovani,

Postupajući u skladu sa Vašim dopisom, broj i datum veze, a povodom postavljenog pitanja delegata Anera Žuljevića, u prilogu akta dostavljamo Vam:

1. Odgovor na delegatsko pitanje
2. Zaključak Vlade Federacije V.broj 1130/2019 od 03.10.2019. godine
3. Izveštaj o rezultatima analiza mulja sa Postrojenja otpadnih voda u Mostaru koji je dostavljen Parlamentu Federacije BiH, sa prilogima.

S poštovanjem,

DIREKTOR
[Signature]
dr.sc. Esad Bukalo

Dostaviti:
-Naslovu
-a/a

ODGOVOR NA DELEGATSKO PITANJE
-Uvažnog poslanika Anera Žuljevića -

Poštovani,

U skladu sa propisanim protokolom i pravilom službe u organima uprave Federacije BiH, a u odnosu na Vaše postavljeno delegatsko pitanje, želim Vas izvjestiti o sljedećem i ujedno dati odgovor na postavljena pitanja i to:

1. „ I dobijam informaciju da je jučer na sjednici Vlade odbijen izvještaj direktora Federalnog zavoda za agropedologiju koji je radio analizu deponije Uborak i utvrdio da tamo postoji uzorak otrova u značajnoj mjeri iznad granice koja je dozvoljena.“
2. „ Ono što imam informaciju da je juče na različite načine na Vladi povukao nešto što je ranije izrekao i bilo je u medijima.“
3. „ I ja ovog momenta pitam direktora da vrlo jasno i javno objavi u javnosti, da li je ta njegova promjena mišljenja ukoliko je tačna informacija na sjednici Vlade bila plod nekakvih pritisaka koji nisu u skladu sa zakonom? I je li svjestan da faktički učestvovanjem u manipulacijama sa izvještajima koji vrlo jasno ukazuju o trovanju Mostaraca sa tom deponijom (upadica)“.

Odgovori:

Poštovani poslaniče Žuljević, uvažavajući Vaše pravo da postavite određena pitanja vezana za rezultate analiza mulja sa prečistača otpadnih voda u Mostaru, kako bi se na korektan i relevantan način iznjеле činjenice i argumenti koji potvrđuju naše aktivnosti i rezultate, a koji su u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima, želimo Vam dati slijedeće odgovore:

1. Federalni zavod za agropedologiju nije nikad radio analizu deponije Uborak, jer za to i nije nadležan, nego je radio analizu mulja sa prečistača otpadnih voda u Mostaru.

U Izvještaju sa priložima, a koji je u skladu sa Zaključkom Vlade Federacije BiH V. broj: 1130/2019. od 03.10.2019. godine, izrađen i dostavljen Parlamentu Federacije BiH, jasno se vidi šta je istraživano i koji su elementi ispitani. Sve analize i Izvještaji su urađeni u skladu sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu („Sl.novine Federacije BiH“ broj 52/09) i Pravilnikom o utvrđivanju dozvoljenih količina štetnih i opasnih materija u tlu i metode njihovog ispitivanja („Sl.novine Federacije BiH“ broj 72/09, u daljem tekstu Pravilnik).

2. Opterećeni dnevno-političkim dešavanjima, a pod stalnim pritiskom medija, u Izvještaju prema Vladi načinjeni su određeni propusti, kao što su:
- da o rezultatima analiza mulja, nismo na vrijeme, obavjestili Federalno ministarstvo okoliša i turizma;
 - da nismo blagovremeno razrješili nesporazum oko akreditacije laboratorije iz Hrvatske (Croatiakontrol iz Zagreba), nego smo ishitreno reagovali i konstatovali da navedena laboratorija nije akreditovana;
 - spočitavano nam je da smo svu ovu situaciju htjeli okrenuti u svoju korist tako što smo od Vlade Federacije BiH zatražili da nas ovlasti za istraživanja koja se odnose na segment okoliša i da smo pri tome zatražili da dobijemo sredstva od 350.000,00 KM.

Na žalost, naprijed navedeno je dovelo do nesporazuma koji je rezultirao neusvajanjem našeg Izvještaja na sjednici Vlade Federacije BiH.

Na sjednici Predstavničkog/Zastupničkog doma održanoj 09.10.2019 na temu deponije Uborak u Mostaru, decidno smo razjasnili sve nejasnoće i demantovali sve optužbe od strane medija, a što je u konačnici uticalo i na donošenje Zaključka da je informacija o deponiji Uborak primljena k znanju.

3. Iz prvog Izvještaja koji je urađen na zahtjev „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar, (urađen u martu mjesecu 2019. godine), a dostavljen naručiocu 13.03.2019. godijne, jasno se vidi da ispitani mulj sadrži štetne materije i da se kao takav ne može koristiti kao poboljšivač tla u poljoprivredne svrhe. U istom izvještaju se jasno vidi koje smo elemente ispitivali i da je to urađeno u skladu sa procedurama iz Pravilnika.

Nikada nismo ispitivali sadržaj „**PIRALENA**“, a za što smo u medijima nekorektno optuženi. Nažalost, mi nismo u stanju sve netačne navode iznesene u medijima demantirati, jer je to gotovo i nemoguće. Naime, u pokušaju da objasnimo da je "piralen" trgovački naziv za transformatorska ulja u kojem osim nekih drugih sastojaka ima i pentahlorbifenila, a koji su samo jedan dio PCB-ijeva, neki su to u svojim tumačenjima i na svoj način izjednačili **Piralen=PCB**, a što nije tačno.

I pored našeg nastojanja da ostanemo u domenu naše nadležnosti (a to je poljoprivredno zemljište), mediji nas uporno „guraju“ u okolišnu problematiku, a koja nam nije data u nadležnost, niti prenijeta na neki drugi način. Isključiva nadležnost Federalnog zavoda za agropedologiju je vršenje stručnih i drugih poslova iz nadležnosti Federacije, a koji se odnose na poljoprivredno zemljište. Činjenica je da u oblasti okoliša nedostaju stručne institucije za zemljište, a koje bi adekvatno odgovorile i na ove probleme, međutim u ovom momentu Zavod se isključivo drži svoje nadležnosti.

Osim toga, nikada niko nije vršio nikakav pritisak na nas te stoga ne stoji da je direktor podlegao nekim pritiscima i da odgovorno tvrdimo da nije učestvovao ni u kakvim manipulacijama sa našim izvještajima jer za to nije imao ni potrebe.

Napomena:

Na kraju želimo naglasiti da je sve ovo bila iskonstruisana priča pojedinih nevladinih organizacija i portala iz Mostara, te nekorektno izvještavanje od strane nekih medija, gdje smo mi bili okrivljeni za sva ova dešavanja u Mostaru, a što je notorna laž.

Ujedno napominjemo da je sve ovo dobilo sudski epilog i vrlo brzo će se znati ko je za sve ovo kriv i ima li u svemu tome naše odgovornosti. Nadamo se da će nakon donošenja sudske odluke sve ovo biti riješeno i da će biti razjašnjene sve dileme.

Uvaženi gospodine Žuljeviću, nadamo se da ćete na osnovu svih ovih relevantnih činjenica, a koje Vam stoje na raspolaganju, doći do zaključka da smo mi u svemu ovome „kolateralna šteta“. Zavod ne može na sebe preuzeti krivicu što odgovorno izvršavamo svoje obaveze i što nastojimo da budemo dio izgrađenog sistema, a koji štiti interesa građana i društva u cjelini. Osim toga zar nismo u svom Izvještaju dali mišljenje da se analizirani mulj ne može koristiti na poljoprivrednom zemljištu, te time sprječili dodatna zagađenja.

Znamo da su problemi deponije u Mostaru indikativni i da ih treba rješavati ali isto tako nasmijemo podleći pritiscima da je prečistač otpadnih voda nešto što nam pravi probleme. Pa šta bi se desilo da ga nema i da sve ove nečistoće završe u Neretvi.

Mislimo da nam laži i neistine neće riješiti probleme ne samo u Mostaru već i Sarajevu, Konjicu i drugim mjestima u BiH, te da se moramo svi uključiti u rješavanju pitanja iz segmenta okoliša, a kojih će sigurno biti sve više i više.

Ukoliko Vam budu potrebna dodatna pojašnjenja stojimo Vam na raspolaganju, spremni smo biti domaćini i Vama i Vašim kolegama, ako iskažete želju da nas posjetite kao jednu od najstarijih i vodećih institucija za zemljište u BiH pa tako i u Federaciji BiH i da se uvjerite u istinitost naših navoda.

Federalni zavod za agropedologiju, kao slijednik Zavoda za agropedologiju, se više od 70 godina bavi zemljištem i autori smo Osnovne Pedološke karte BiH M 1:50.000, sa bazom podataka od preko 2.000.000 egzaktnih pokazatelja o opštim, fizičkim i hemijskim svojstvima zemljišta BiH.

Nadamo se da će te uvažiti ova naša objašnjenja i prihvatiti činjenicu da mi u svemu ovome ne snosimo nikakvu krivicu.

S poštovanjem,

DIREKTOR
Esad Bukalo
dr.sc. Esad Bukalo

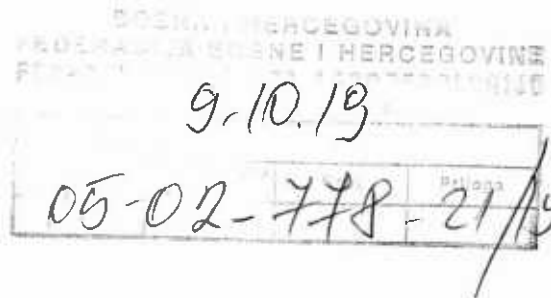
BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

05-AMGA
09.10.2019
Esad Bukalo

Broj: 03-05-710/2019 PO
Sarajevo, 07.10.2019. godine

FEDERALNI ZAVOD ZA AGROPEDOLOGIJU
gosp. Esad Bukalo, direktor

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljam Zaključak Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V.broj: 1130/2019 od 03.10.2019. godine, koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela na svojoj 193. sjednici održanoj 03.10.2019. godine.

S poštovanjem,

SEKRETAR VLADE
mr.sc. Edita Kalajdžić

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 193. sjednici, održanoj 03.10.2019. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine nije usvojila Izvještaj o rezultatima analize mulja sa Postrojenja otpadnih voda u Mostaru, koji je sačinio Federalni zavod za agropedologiju.

2. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine zadužuje direktora Federalnog zavoda za agropedologiju da dostavi Izvještaj Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i izda Saopćenje za javnost u skladu sa Izvještajem koji je prezentirao Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, te demantira netačne izjave i navode svojih pomoćnika, koji su izašli u javnost.

3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: M30/2019
03.10.2019. godine
Sarajevo

IZVJEŠTAJ

ZA PREDSTAVNIČKI/ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE

o provedenim ispitivanjima mulja sa postrojenja otpadnih voda u Mostaru

HRONOLOGIJA DEŠAVANJA I REZULTATI ISTRAŽIVANJA

1. Početna ispitivanja mulja

Dana 18.02.2019. godine Federalni zavod za agropedologiju je od strane „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar zaprimio zahtjev za izradu ponude za analizu mulja sa postrojenja otpadnih voda u Mostaru.

Traženo je da se sa ciljem pronalaženja adekvatnog deponiranja mulja izvrši analiza otpadnog mulja na teške metale i ostale polutante kako bi se odredila toksičnost otpadnog mulja.

U dopisu je „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar zahtjevao dolazak na postrojenje, uzimanje uzoraka za potrebe analize mulja.

Federalni zavod za agropedologiju je izradio Ponudu za hemijsku analizu parametara dehidriranog mulja sa Postrojenja otpadnih voda u Mostaru i dostavio „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar, a u skladu sa članom 25. stav 3 i 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Sl. novine Federacije BiH“ broj 52/09) i Pravilnikom o utvrdjivanju dozvoljenih količina štetnih i opasnih materija u zemljištu i metode njihovog ispitivanja („Sl. novine Federacije BiH“, broj 72/09).

Ista je 20.02.2019. godine prihvaćena od strane „JP Vodovod“- Mostar, te je izvršena uplata sredstava.

27.02.2019. Stručnjaci Federalnog zavoda za agropedologiju su izašli na teren i u prisustvu predstavnika „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar, a prema propisanoj metodologiji, uzeli uzorke mulja sa predmetne lokacije.

U Federalnom zavodu za agropedologiju izvršena je analiza i sačinjen je Izvještaj u kojem su obradjeni podaci dobijenih analiza i to:

- određena je pH vrijednost u H₂O i KCl-u koja ukazuje da je ovaj mulj blago alkalne reakcije;

- utvrđen je sadržaj teških metala (Cu,Pb,Zn,Co,Cd,Cr,Ni,Hg i AS) koji ne prelaze granične vrijednosti;

- utvrđen je sadržaj organskih polutanata, sadržaj PAH-ova, sadržaj TPH (teške i lake frakcije) kao i ukupni oblik PCB-a i HCH spojeva koji su **iznad referentnih vrijednosti**.

- sadržaj DDT/DDD/DDE nije detektiran.

Pored povećanih vrijednosti naprijed navedenih spojeva, došli smo do spoznaje da predmetni mulj nije sterilisan, a što ga kao takvog, isključuje iz upotrebe u poljoprivredi.

Na osnovu dobijenih rezultata ispitivanja dato je mišljenje da se predmetni mulj ne može koristiti na poljoprivrednom zemljištu.

Izvještaj je dostavljen „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar 13.03.2019. godine

2. Zahtjevi i rješenja za pristup informacijama o provedenim istraživanjima

30.05.2019. godine Pismenim zahtjevom za pristup informacijama obratio se Bljesak.info, a na osnovu kojeg je u skladu sa Zakonom o pristupu informacijama doneseno Rješenje broj: 05-49-614-2/19. U potpunosti je udovoljeno zahtjevu i dostavljene su tražene informacije.

Istog dana zaprimljen je Zahtjev za dostavu podataka od strane Institucija Obdusmena za zaštitu potrošača BiH, te je i njima na osnovu Rješenja broj: 05-49-615-2/19, dostavljeno traženo.

03.06.2019. godine zahtjevom za pristup informacijama obratio se i ERO.TEL – novinar Marko Karčić, te je istog dana poslan odgovor.

03.06.2019. godine zaprimljen je zahtjev MUP-a, Uprava policije HNŽ kantona, u kojem se traže podaci i ovjerene kopije dokumentacije-isti su dostavljeni.

3. Istraživanja po novom zahtjevu „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar

Dana 24.06.2019. godine zaprimljen je novi Zahtjev od „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar za ponovnu analizu mulja i upit kojim se od nas traži da odgovorimo jesmo li u mogućnosti uraditi analizu mulja na sadržaj „**piralena**“, a što im je naloženo od strane Federalna uprave za inspeksijske poslove.

25.06.2019. godine dostavljena je Informacija „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar, u kojoj ih obavještavamo da možemo raditi one analize koje smo radili i u prethodnom postupku.

Ujedno ih obavještavamo da **nismo u mogućnosti raditi analize mulja na sadržaj piralena**, iz razloga što nemamo uvedenu metodu i za što nismo akreditirani.

01.07.2019. godine „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar, dostavlja Narudžbenicu za ponovnu analizu mulja, na osnovu koje Federalni zavod za agropedologiju dostavlja Ponudu. Stručnjaci Federalnog zavoda za agropedologiju izlaze na teren dana 02.07.2019. godine i u prisustvu predstavnika „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar, uzimaju prosječan uzorak mulja.

4. Nalog Vlade Federacije BiH na postupanje

08.07.2019. godine iz Ureda Premijera Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, upućen nam je dopis br. 01-23-444-2/19 od 02.07.2019. godine, radi postupanja u skladu sa nadležnostima Federalnog zavoda za agropedologiju, odnosno Zahtjev za provodjenje hemijske analize parametara mulja sa Postrojenja voda u Mostaru na prisustvo „**piralena**“, a koji je Premijeru Vlade Federacije BiH upućen od strane „Generalservisa“ d.o.o. Sarajevo, aktom broj, 01-GEN-22/19 od 27.06.2019. godine.

Po istom pitanju dopisom nam se obratilo Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede šumarstva, sa prilogom istog dopisa od Generalservisa d.o.o. Sarajevo.

U skladu sa traženim, dana 12.07.2019. godine, dostavili smo Informaciju na navedene adrese i to: Vlada Federacije BiH n/r Premijera; Federalno ministarstvo okoliša i turizma, n/r Ministra; Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, n/r Ministra; Federalno ministarstvo zdravstva n/r Ministra; Federalnom ministarstvu prostornog uređenja, n/r Ministra.

Ista Informacija je dostavljena i Generalservisu d.o.o. Sarajevo.

Postupajući po Zahtjevu Vlade Federacije BiH, 09. jula 2019. godine, Federalni zavod za agropedologiju, a zbog činjenice da nismo u mogućnosti provesti istraživanja o „piralenu“ jer nemamo uvedenu metodu i da za to nismo akreditirani, upućujemo dopis CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb da nam dostave Ponudu za ispitivanje sadržaja **piralena** u mulju iz postrojenja za preradu otpadnih voda u Mostaru.

Na osnovu pribavljenih informacija saznali smo da je pomenuta laboratorija akreditovna za ispitivanje piralena u mulju otpadnih voda.

10. jula 2019. godine Federalni zavod za agropedologiju dobio je Ponudu od CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb za ispitivanje PCB-a **uz napomenu da je nemoguće utvrditi sadržaj ukupnog piralena**, odnosno svih PCB-a od kojih se sastoji ulje koje se upotrebljavalo za transformatore, a koje se zove piralen. Ujedno su nam napomenuli da je moguće ispitati indikatorske PCB kojih na nivou EU ima definisano 6 (28,52,101,138,153,180).

Federalni zavod za agropedologiju je prihvatio ovu Ponudu, kako bi kroz provedena istraživanja provjerili validnost naših metoda. Za uslugu je trebalo platiti 181 EUR.

12. jula 2019. godine od strane CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb, obaviješteni smo da je ista angažovana i od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma za ispitivanje mulja i vode nakon prečišćavanja iz postrojenja u Mostaru, te nam zbog toga umanjuju troškove na 120 EUR-a. Ovo smo smatrali korektnim potezom i prihvaćeno je od strane Federalnog zavoda za agropedologiju.

5. Nastavak započetih Istraživanja

U skladu sa dogovorenim dana 15.07.2019. godine na teren izlaze stručnjaci CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb i Federalnog zavoda za agropedologiju u prisustvu predstavnika Federalnog ministarstva za okoliš, Federalne inspekcije i „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar. Tom prilikom stručnjaci CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb, uzimaju dva prosječna uzorka mulja (sa desne i sa lijeve strane deponije) i iste dijele na dva jednaka dijela od kojih jedne uzorke zadržava Croatiakontrola d.o.o. a druge preuzima Federalni zavod za agropedologiju.

U Federalnom zavodu za agropedologiju izvršena je analiza prosječnog uzoraka uzetog 02.07.2019. godine (od strane Federalnog zavoda za agropedologiju) i dva prosječna uzoraka uzeta 15.07.2019. godine (od strane CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb), a koje je Zavod preuzeo, te je sačinjen Izvještaj u kojem su obradjeni podaci dobijenih analiza i to:

- određena je pH vrijednost u H₂O i KCl-u koja pokazuje da je ovaj mulj blago kisele reakcije;

- utvrđen je sadržaj teških metala (Cu,Pb,Zn,Co,Cd,Cr,Ni,Hg i As), a koji ne prelaze granične vrijednosti;
- utvrđen je sadržaj organskih polutanata, sadržaj PAH-ova i TPH (teške i lake frakcije) koje su **iznad referentnih vrijednosti** u uzorcima uzetih u obadva navrata;
- utvrđen je sadržaj organskih polutanata, ukupni oblik PCB-a i HCH spojeva koji su **u granicama referentnih vrijednosti**, osim kod uzorka uzetog 02.07.2019. godine koji ima utvrđene vrijednosti veće od referentnih.
- sadržaj DDT/DDD/DDE nije detektiran u uzorcima uzetim u obadva navrata. Obzirom da predmetni mulj nije sterilisan te se kao takav ne može koristiti u poljoprivredi.

Na osnovu dobijenih rezultata ispitivanja dato je mišljenje da se bez obzira što su dobijene vrijednosti organskih polutanata nešto niže, ipak se predmetni mulj ne može koristiti na poljoprivrednom zemljištu.

24.07.2019. godine dostavljen je Izvještaj hemijske analize istraženog mulja sa Postrojenja otpadnih voda „JP Vodovod“ d.o.o. Mostar.

30.07.2019. godine CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb, dostavlja nezvanične rezultate analize mulja u kojima, u skladu sa propisanim procedurama međunarodnih standarda, rezultati nisu obilježeni zvjezdicama, a što je propisano od strane akreditacijskih tjela. Ovo je izazvalo sumnju u validnost akreditacije CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb za ispitivanje mulja, zato što istu nismo mogli pronaći u njihovom SKOUP-u, zbog čega smo odmah reagovali i upozorili CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb, na navedene propuste.

22.08.2019 od strane CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb, dostavljeni su nam skenirani i korigovani izvještaji i račun za izvršenu uslugu.

Na naš ponovni upit, dostavljen 27.08.2019. godine da nam se da pojašnjenje vezano za njihovu akreditaciju i SKOUP, dana 05.09.2019. dostavljeno nam je obrazloženje i ponovno izvinjenje.

U dostavljenom originalnom izvještaju od strane CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb, utvrđene su vrijednosti ukupnih PCB-a (što smo mi i dogovorili) i rezultati pokazuju:

- Ispitano je 15 indikatorskih izomera PCB i kod svih su utvrđene vrijednosti manje od 0,010, a što je ispod granične vrijednosti propisane Pravilnikom.
- Vrijednosti ukupnih PCB je približno sličan vrijednostima koje smo mi utvrdili u našoj laboratoriji na podjeljenim uzorcima, a koji su takođe ispod graničnih vrijednosti utvrđenim Pravilnikom, s napomenom da mi radimo 7 indikatorskih PCB.
- Svih 7 indikatorskih PCB propisanih Pravilnikom, a koje smo mi uradili, uradila je i CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb.

Na osnovu dobijenih rezultata ispitivanja (podjeljenih prosječnih uzoraka uzetih 15.07.2019. godine) od strane CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb i rezultata analiza naše laboratorije, može se zaključiti da su utvrđene vrijednosti ukupnih PCB ispod granične vrijednosti.

Sve ovo je potvrda da rezultate koje dobijamo u našoj laboratoriji su validni i mjerodavni, a što nam je u konačnom pored ostalog, bio cilj ove saradnje.

6. Izveštaj za Vladu Federacije BiH

Imajući u vidu aktuelnost ove situacije odlučili smo da više ne čekamo rezultate CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb te smo 08.08.2019. godine uputili Vladi Federacije BiH Izveštaj sa rezultatima ispitivanja, a koja smo mi obavili, na usvajanje.

Smatrali smo da je naša obaveza da ukažemo na propuste, te smo u Izveštaju Vladi Federacije Bosne i Hercegovine naveli da navedena laboratorija nije akreditovana za navedenu analizu mulja.

15.08.2019. godine obaviješteni smo od Sekretara Vlade Federacije BiH, da se naš izveštaj – nalazi na pregledu pristiglih materijala – nekompletni materijal na portalu Vlade Federacije BiH, te je potrebno da Generalnom sekretarijatu Vlade Federacije BiH u skladu sa Zaključkom V.broj 2159/2016. od 16.12.2016. godine, dostavimo mišljenje, odnosno stav Federalnog ministarstva finansija koje se Prijedlogom Zaključka zadužuje za postupanje.

U skladu s dobijenim obavještenjem 16.8.2019. godine, obraćamo se Federalnom ministarstvu okoliša i turizma sa molbom za davanje mišljenja na prijedlog zaključka u kome se daju ovlasti Federalnom zavodu za agropedologiju da vrši sve analize za zaštitu okoliša, a za što smo i dobili pozitivno mišljenje – saglasnost.

Uputili smo zahtjev i Federalnom ministarstvu finansija, sa molbom za davanje mišljenja na prijedlog Zaključka, za tražena sredstva u iznosu od 350.000,00 KM, koja su planirana za opremanje, osposobljavanje i akreditaciju Federalnog zavoda za agropedologiju.

Federalno ministarstvo finansija nam dostavlja Mišljenje u kom u okviru svoje nadležnosti, može dati saglasnost na Prijedlog Zaključka kojim se usvaja Izveštaj o rezultatima analize mulja sa Postrojenja otpadnih voda u Mostaru uz uslov da se u tački 4. prethodnog Zaključka umjesto iznosa 350.000,00 KM navede da će se potrebna sredstva planirati shodno mogućnostima u Budžetu Federacije BiH.

Nakon dobijenih mišljenja i saglasnosti, postupili smo u skladu sa istim i korigovali smo raniji Prijedlog Zaključka.

06.09.2019. godine Vladi FBiH, putem Generalnog sekretarijata Vlade Federacije BiH, dostavljamo Izveštaj o rezultatima analize uzoraka dehidriranog mulja sa Postrojenja otpadnih voda Mostar, kao i Prijedlog Zaključka koji je uskladjen sa mišljenjima Federalnog ministarstva okoliša i turizma i Federalnog ministarstva finansija.

Vlada Federacije BiH je na 193. sjednici održanoj 03.10.2019. godine razmatrala Izveštaj Federalnog zavoda za agropedologiju o analizi dehidriranog mulja sa postrojenja otpadnih voda u Mostaru.

Nakon provedene rasprave Vlada Federacije BiH nije prihvatila Izveštaj Federalnog zavoda za agropedologiju o aktivnostima i rezultatima vezanim za analizu mulja s postrojenja otpadnih voda u Mostaru.

Direktoru Zavoda Esadu Bukalo je naloženo da se obrati Parlamentu Federacije BiH i izda saopćenje za javnost, kako bi pojasnio da Zavod nije radio mjerenje prisustva piralena, kao i sve ostale propuste koji su pratili ove aktivnosti.

OBRAZLOŽENJE VEZANO ZA IZJAVU POMOĆNIKA

Nakon pisanja nekih medija i nevladinih organizacija o prisustvu piralena u mulju sa prečistača u Mostaru, počeli su nam se obraćati i drugi mediji, tražeći od nas pojašnjenje. Tako su u nekoliko navrata kontaktirali pomoćnika direktora, tražeći od njega obrazloženje analiza urađenih u laboratoriji našeg Zavoda. Niti u jednom obraćanju medijima nije spominjano enormno prisustvo piralena. Uvijek se govorilo o prisustvu PCB u mulju i data su pojašnjenja da Zavod radi samo prisustvo ukupnih PCB-ijeva u mulju te njegovom eventualnom primjenom u poljoprivredi, ali očito je da to i nije neka vijest za medije. Vijest je kada se kaže da ima **PIRALENA!** Pojedini mediji su poistovijetili ukupne PCB-jeve sa piralenom i stvorili veliku zabunu. Nažalost, mi nismo u stanju sve netačne navode demantirati pa se ovim putem obraćamo javnošću, obrazlažući da je piralen samo jedan dio PCB-ijeva.

I pored našeg nastojanja da ostanemo u domenu naše nadležnosti, a to je poljoprivredno zemljište, mediji nas uporno „guraju“ u okolišnu problematiku. Činjenica je da u oblasti okoliša nedostaju stručne institucije za zemljište, a koje bi adekvatno odgovorile i na ove probleme, međutim u ovom momentu Zavod se isključivo drži svoje nadležnosti.

Nadamo se da smo uspjeli pojasniti razliku između PCB-ijeva i komercijalnog naziva „piralen“ za neka trafo ulja.

SAOPĆENJE ZA JAVNOST

U skladu sa donesenim Zaključkom na zvaničnoj veb stranici Federalnog zavoda za agropedologiju WWW: agropedologija.ba, dato je saopćenje za javnost.

NAPOMENA

22.08.2009. godine laboratorija CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb nam konačno dostavlja originalne zvanične izvještaje u kojima je naglašen znak akreditacije i istovremeno nam se izvinjavaju na tehničkoj grešci, odnosno propustu u ranijem izvještaju u kojem su zaboravili staviti ove oznake, pa ispada da metoda PCB-a nije akreditovana.

Sa žaljenjem konstatujemo, da smo opterećeni svim ovim dešavanjima ishitreno i donekle neprofesionalno reagovali, sa informacijom koju smo upitili Vladi Federacije BiH, te se ovom prilikom javno izvinjavamo CROATIAKONTROLA d.o.o. Zagreb, što je došlo do ovog nesporazuma uz napomenu da su oni načinili propust, koji je doveo do ovog nesporazuma, a za što su nam se i oni sami izvinili.

Ujedno napominjemo da je po srijedi nesporazum i da nije svaćena naša namjera da se kao najstarija i najopremljenija samostalna stručna institucija u BiH pa tako i u Federaciji BiH mjerodavno uključimo u okolinsku problematiku, a koje će sigurno biti još više.

Naša namjera je bila, da se kroz ovo ovlaštenje (kao privremena mjera) dok se ne iznađu druga sistemska rješenja, Federalni zavod uključi u iznalaženje adekvatnih prelaznih a zašto ne i trajnih rješenja. Naime namjera nam je bila da nam se omogući uspostavljanje **sistema monitoringa na svim zemljištima** (urbano, građevinsko, industrijsko, šumsko i ostalo) a ne samo na poljoprivrednom za što smo mi direktno nadležni, jer nam je i to jedna od obaveza u pridruživanju BiH ka EU.

Osim toga smatramo da je problem deponovanja otpada u našim uslovima sve više izražen iz razloga što sanitarne deponije u Federaciji BiH kao što je Uborak-Mostar, Smiljevići u Sarajevu pa i neke druge, u ovoj situaciji ne daju adekvatna rješenja. Problem je u tome što su one u zoni individualne stambene gradnje i što nije lako niti jednostavno staviti pod kontrolu procese razlaganja i humifikacije organske materije te hlapljenja i isparavanja štetnog otpada usljed uticaja atmosferilija, a što kao nus pojavu imaju smrad, gušenje te razne vidove oboljenja okolnog stanovništva.

U našim nastojanjima da pomognemo imamo namjeru izraditi **kartu pogodnosti zemljišta za definisanje lokacija pogodnih za gradnju deponija** na osnovu opštih, hemijskih i fizičkih svojstava tla, reljefskih oblika i formi terena, pejzaža i krajobraza. Ovom kartom bi se izvršila semaforizacija zemljišnog prostora na 3 kategorije kao što su: Nepogodno (crvena zona), umjereno (žuta zona) i pogodno (zelena zona) i to isključivo na egzaktnim ispitivanjima uz upotrebu GIS tehnologija.

Uzimajući u obzir činjenice da je sve veći problem zaštite okoliša, kako u svijetu tako i na teritoriji Federacije BiH, te nepostojanja ustanove koja vrši analize u vezi zaštite zemljišta koja obuhvataju okolinski aspekt, smatramo opravdanim da je u opštedruštvenom interesu, odnosno interesu institucija (Vlade) Federacije BiH, tako i javnom interesu svih građana Federacije BiH, da se Federalni zavod za agropedologiju ovlasti za vršenje svih analiza iz aspekta okoliša i da se adekvatno opremi i osposobi u izvršavanju tih obaveza.

PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Uzimajući u obzir sve navedeno u Izvještaju Federalnog zavoda za agropedologiju predlažemo da Predstavnički/Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH usvoji Izvještaj i obaveže Federalni zavod za agropedologiju da se, putem Federalniog ministarstva za okoliš i turizam, uključi u rješavanje okolinskih pitanja, a u skladu sa svojim nadležnostima i mogućnostima.

S poštovanjem

Sarajevo; 09.10.2019. godine

Broj:02-24-1-160-6/19
Sarajevo, 13.03. 2019. godine

JP VODOVOD

Ul. Dr. Mile Budaka

88 000 Mostar

Tel: ++ 387 36 370 117;

mob: ++ 387 63 299 155;

e-mail: pit-mostar@tel.net.ba

Predmet: Izvještaj hemijske analize parametara dehidriranog mulja sa Postrojenja otpadnih voda u Mostaru

Veza: Vaš zahtjev od dana 18.02.2019.godine

Poštovani,

U skladu sa Vašim Zahtjevom u prilogu dopisa dostavljamo Vam analizu parametara u dehidriranom mulju iz Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Mostaru i to: pH-vrijednost; sadržaj bakra (Cu) u mg/kg; sadržaj olova (Pb) u mg/kg; sadržaj cinka (Zn) u mg/kg; sadržaj cinka (Zn) u mg/kg; sadržaj kobalta (Co) u mg/kg; sadržaj kadmija (Cd) u mg/kg; sadržaj kroma (Cr) u mg/kg; sadržaj nikla (Ni) u mg/kg; sadržaj žive (Hg) u mg/kg; sadržaj arsena (As) u mg/kg; sadržaj PAH-ova, sadržaj TPH (lahke frakcije) u mg/kg; sadržaj TPH (teške frakcije) u mg/kg; sadržaj TPH (ukupni) u mg/kg; sadržaj DDT/DDD/DDE u mg/kg; sadržaj PCB-a u mg/kg; sadržaj drini, dieldrini, eldrini u mg/kg i sadržaj HCH spojeva u mg/kg.

Analiza i komentar dostavljenog uzorka otpadnog mulja, urađena je u skladu sa članom 25. st.3. i 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine Federacije BiH“, broj 52/9) i Pravilnikom o utvrđivanju dozvoljenih količina štetnih i opasnih materija u zemljištu i metode njihovog ispitivanja (Sl. novine Federacije BiH, broj 72/09), poglavlje III- mulj i svi proizvodi iz gradskih otpadnih voda.

Dolina 6, 71000 Sarajevo Bosna i Hercegovina

Tel: ++ 387 33 22 17 80, 26 82 62; Fax ++ 387 33 26 82 61, E-mail: info@fzap.gov.ba

